

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 578/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Dušákovou, Považská 26, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 17 ods. 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 138/2016 a jeho uznesením z 10. januára 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Katarínou Dušákovou, Považská 26, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv

a slobôd podľa čl. 17 ods. 5, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 138/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 10. januára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh, vyžiadaného spisu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 Tk 4/2016 a vyžiadaného spisu krajského súdu sp. zn. 5 To 138/2016 vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 T 52/2007 z 10. novembra 2010 bol sťažovateľ (spolu s ďalšími šiestimi spoluobvinenými, pozn.) uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvadsaťjeden rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 To 26/2012 z 26. júna 2012 na základe odvolania (aj) sťažovateľa podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil rozsudok prvostupňového súdu z 10. novembra 2010 a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku ho uznal za vinného zo spáchania trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu uložil

(okrem iného) trest odňatia slobody v trvaní osemnásť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe dovolania podaného (aj) sťažovateľom rozsudkom sp. zn. 6 Tdo 66/2015 z 30. marca 2016 vyslovil, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 To 26/2012 z 26. júna 2012, ako aj konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, bol porušený zákon v § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 172 ods. 1 a 4 písm. c) Trestného zákona v neprospech (aj) sťažovateľa. Označeným rozsudkom zároveň zrušil dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu z 26. júna 2012, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu sp. zn. 4 T 52/2007 z 10. novembra 2010 a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Tdo 66/2015 z 30. marca 2016 zároveň podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku vzal (aj) sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Po vrátení veci dovolacím súdom okresný súd rozsudkom sp. zn. 4 Tk 4/2016 z 12. októbra 2016 uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona, za čo mu uložil (okrem iného) trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu z 12. októbra 2016 podal (okrem iných aj) sťažovateľ odvolanie.

Po podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 Tk 4/2016 z 12. októbra 2016 sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 29. decembra 2016 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd jeho žiadosť o prepustenie z väzby predložil 2. januára 2017 na rozhodnutie krajskému súdu, ktorému bol už 8. decembra 2016 predložený na vec sa vzťahujúci spisový materiál na účel rozhodnutia o odvolaniach

podaných proti rozsudku okresného súdu z 12. októbra 2016 (vrátane odvolania podaného sťažovateľom, pozn.). Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 To 138/2016 z 10. januára 2017 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv odôvodňuje najmä takto:

«1./

Krajský súd v Banskej Bystrici určil / vytyčoval v stredu verejné zasadnutie na deň 10. 1. 2017 /utorok/ - príloha.

Už v čase plánovania verejného zasadnutia muselo byť súdu zrejmé, že nebude dodržaná zákonom stanovená lehota, čo aj nebola. Lehota na prípravu verejného zasadnutia, keďže toto súd určil. Navyše, piatok, 6. 1. 2017 bol sviatok a dňom pracovného pokoja. Takže nebola dodržaná ani 3 /trojdňová/ lehota. Mój advokát, ktorého mi ustanovil súd bol informovaný iba telefonicky, a nie riadne - v zmysle trestného poriadku, nebola ani u neho teda zachovaná lehota aspoň 5 pracovných dní na prípravu.

Rovnako mu nebola doručená ani moja žiadosť o prepustenie z väzby v zmysle Trestného poriadku.

... Dňa 10. 1. 2017 som bol predvedený na verejné zasadnutie na Krajský súd Banská Bystrica. Nikdy som nesúhlasil so skrátením lehoty a rovnako som nedal súhlas na prejednanie veci bez obhajcu.

Krajský súd napriek tomu konal a vo veci rozhodol. Moju žiadosť zamietol.

Krajský súd Banská Bystrica mi týmto odňal právo na obhajobu a na spravodlivý proces, pričom mu nič nebránilo odročiť verejné zasadnutie na iný termín.

2./

Čo sa týka samotnej väzby a jej ďalšieho trvania. Krajský súd sa vôbec nezaoberal existenciou väzobných dôvodov, ďalšieho trvania väzby /príloha/. V Uznesení absentuje moja výpoveď. Namiesto toho Krajský súd konštatuje, „že som nedoplnil ďalšie dôvody“. Súd iba konštatuje, „Krajský súd zo spisu zistil, že obžalovaný mal tresnú činnosť páchať po dlhšiu dobu a takýmto spôsobom si mal obstarávať prostriedky na živobytie.“ Z čoho vyplýva, že sú na mieste dôvody preventívnej väzby.

Od spáchania skutku uplynulo ale viac ako 10 rokov.

Mám teda zato, že súd bol povinný posudzovať dôvody ďalšieho trvania väzby v čase, keď o nej rozhodoval. Nie o čase minulom.

Navyše, pred spáchaním skutku som bol osobou absolútne bezúhonnou a ani po prepustení v určitom čase konania som sa nedopustil žiadneho trestného iného konania. Po takmer 5 ročnej izolácii od spoločnosti a doby viac ako 10 rokov od spáchania skutku a vznesenia obvinenia, nemá takéto tvrdenie žiaden racionálny a právny základ.

... Zákon v kontexte 10 rokov od vznesenia obvinenia pripúšťa až zastavenie trestného stíhania ako kompenzácie neprimeranej- extrémnej dĺžky konania v zmysle č. 6 dohovoru. /Rozhodnutie NS SR publikované pod č. 5/2004 Zb. rozhodnutí/

Napriek tomu Krajský súd Banská Bystrica rovnako imperatívne a arbitrárne konštatuje: „že mi hrozí vysoký trest /15-20 rokov/“ - pričom samotná hrozba vysokého trestu dôvodom väzby predsa nie je. Dôvody väzby musia byť predsa naplnené kumulatívne a vo výkone trestu som nemohol založiť žiadne nové dôvody trvania väzby.

Toto konštatovanie Krajského súdu Banská Bystrica je v rozpore s Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Tdo 66/2015, ktorý musí byť predsa pre Krajský súd Banská Bystrica záväzný a Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 4 Tk 4/2016, kde oba súdy konštatujú jednoznačné porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 5 To/138/2016 je arbitrárne a nepreskúmateľné, je v rozpore s čl. 48 ods.2, čl. 17 ods. 5, čl. 50 ods.3 Ústavy SR a zakladá nezákonnosť trvania väzy.

Nedodržanie základnej lehoty na prípravu ako mne, rovnako aj ustanovenému obhajcovi, nedoručenie mojej žiadosti advokátovi a prejednanie veci bez advokáta napriek povinnej obhajobe je odňatím práva na obhajobu ako aj práva na spravodlivý proces.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Ústavné právo [REDAKOVANÉ]... na osobnú slobodu uvedené v čl. 17 ods. 5 Ústavy SR a č. 50 ods. 3, práva na obhajobu Ústavy SR a č. 5 ods. 1, 4 Dohovoru postupom

Krajského súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/138/2016 porušené bolo.

2. Z dôvodu neexistencie dôvodov ďalšieho trvania väzy a neprocesného konania Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sa zrušuje a prikazuje sa prepustiť obžalovaného z väzy bezodkladne na slobodu.

3. Zakazuje sa porušovateľovi v pokračovaní porušovania práva na prejednanie veci v primeranej lehote v zmysle č. 48 ods. 2 Ústavy SR a č. 6 Dohovoru a prikazuje sa kompenzovať neprimeranú dĺžku konania presahujúcu 10 rokov, ktorá (je, pozn.) extrémom v zmysle čl. 6 Dohovoru, ktorá odôvodňuje zastavenie trestného stíhania na základe § 11 ods. 1. písm. h/ Trestného poriadku per analogium v zmysle Rozhodnutia NS SR publikované pod č. 5/2004 Zb. rozhodnutí.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 15 000 euro.

5. Ústavný súd priznáva trovy právneho zastupovania JUDr. Kataríne Dušákovej do 30 dní od právoplatnosti nálezu.“

Ústavný v záujme objektívneho posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ešte pred jej predbežným prerokovaním požiadal krajský súd o vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa. Na žiadosť ústavného súdu reagoval podpredseda krajského súdu, ktorý v prípise Spr 639/17 zo 16. júna 2017 uviedol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5 To/138/2016 z 10. januára 2017 zamietol žiadosť obžalovaného [REDAKOVANÉ] (sťažovateľa) o prepustení z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, na neverejnom zasadnutí. Argumentácia sťažovateľa týkajúca sa verejného zasadnutia preto nie je akceptovateľná. Neverejné zasadnutie je upravené v § 301 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z., Trestný poriadok v znení neskorších predpisov. Neverejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa, pričom iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené. Len pri rozhodovaní o väzbe má právo zúčastniť sa na neverejnom zasadnutí aj prokurátor, obvinený a jeho obhajca a pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe môže predseda senátu účasť týmto osobám umožniť. Na neverejnom zasadnutí sa rozhodovalo

o žiadosti obžalovaného o prepustení z väzby na slobodu, pričom jeho účasť na neverejnom zasadnutí bola zabezpečená len z dôvodu jeho vypočutia k dôvodom žiadosti.

Čo sa týka dôvodov väzby, krajský súd v sťažnosťou napadnutom uznesení poukázal na dôvody preventívnej väzby vzhľadom na páchanie trestnej činnosti sťažovateľom po dlhšiu dobu za účelom obstarávania si prostriedkov na živobytie, aj s prihliadnutím na odôvodnené pochybnosti, že obžalovaný sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu a trestu, a aj vzhľadom na skúsenosti súdu s tým, že už v minulosti pri vydaní príkazu na zatknutie sa obžalovaný vyhýbal účasti na verejnom zasadnutí. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti krajský súd potvrdil dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Čo sa týka sťažovateľom namietanej dĺžky trestného konania, v tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že za porušovateľa sťažovateľ označil Krajský súd v Banskej Bystrici, pričom sťažovateľ neodôvodnil kedy, akým spôsobom a v akom rozsahu krajský súd porušil práva sťažovateľa.

Za daných okolností je krajský súd názoru, že zo strany Krajského súdu v Banskej Bystrici nedošlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením

Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu (okrem iného) namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 dohovoru.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na obhajobu garantovaného prostredníctvom čl. 50 ods. 3 ústavy ústavný súd poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru uvádza, že vo veciach, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v trestnom konaní, uplatňuje vzťah špeciálneho a všeobecného, pokiaľ ide o vzťah medzi jednotlivými čiastkovými právami tvoriacimi súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) a ustanoveniami čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu. Z uvedeného vyplýva, že čl. 50 ods. 3 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľ tiež namieta, je v trestných veciach v zásade aplikovateľný len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného voči konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je aplikovaná špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Označený článok ústavy totiž zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (vrátane práva na obhajobu), a preto sa na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikujú špeciálne ustanovenia o osobnej slobode vyplývajúce z čl. 17 ústavy, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ústavy a naň nadväzujúce ďalšie články siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (vrátane čl. 50 ods. 3 ústavy) garantujúce právo na súdnu ochranu (m. m. napr. II. ÚS 10/2016, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010).

Z bodu 3 petitu sťažnosti sťažovateľa možno vyvodiť, že sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu (ktorý sťažovateľ v sťažnosti označuje ako „*porušovateľa*“, pozn.), keďže sa v ňom domáha uloženia povinnosti krajskému súdu (ako „*porušovateľovi*“, pozn.), aby sa zdržal „*pokračovania porušovania práva na prejednanie veci v primeranej lehote v zmysle č. 48 ods. 2 Ústavy SR a č. 6 Dohovoru*“ a tiež uloženia „*príkazu*“ krajskému súdu „*kompenzovať neprimeranú dĺžku konania presahujúcu 10 rokov*“. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti petitu sťažnosti sťažovateľa v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že argumentácia sťažovateľa obsiahnutá v odôvodnení jeho sťažnosti (ktorej podstatná časť je citovaná v časti I tohto uznesenia, pozn.) smeruje výlučne proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutému uzneseniu, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, nie však proti postupu príslušných súdov vo veci samej (t. j. pri rozhodovaní o vine a treste, pozn.).

V nadväznosti na uvedené (najmä v kontexte námietky sťažovateľa, že celková dĺžka konania v jeho veci presahuje 10 rokov, pozn.) ústavný súd konštatuje, že krajský súd svojím postupom v napadnutom konaní, v ktorom rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, nemohol porušiť tie jeho v petite označené práva, ktorých obsah je (aj podľa samotného sťažovateľa) spojený s postupom príslušných všeobecných súdov vo veci samej. Inými slovami, medzi obsahom základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. obsahom jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, resp. jeho napadnutým uznesením neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa ním namietaným postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

Na základe uvedeného, z dôvodu, že na vec sťažovateľa je *ratione materiae* neaplikovateľné ustanovenie čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. z dôvodu neexistencie príčinnej súvislosti medzi obsahom práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na strane jednej a sťažovateľom namietaným postupom krajského súdu

v napadnutom konaní, resp. napadnutým uznesením krajského súdu na strane druhej, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením

Sťažovateľ v posudzovanej veci tiež namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov [uvedených pod písm. a) až f), pozn.] pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom:...

Podľa čl. 5 ods. 4 každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Výhrady sťažovateľa proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutému uzneseniu možno rozdeliť do dvoch okruhov:

1. Krajský súd v napadnutom konaní podľa sťažovateľa postupoval v rozpore so zákonom, keďže sťažovateľovi a jeho obhajcovi neposkytol Trestným poriadkom ustanovenú lehotu aspoň piatich pracovných dní na prípravu na verejné zasadnutie, na ktorom (podľa sťažovateľa) krajský súd rozhodoval o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, pričom túto žiadosť (podanú samostatne sťažovateľom ako obžalovaným, pozn.) krajský súd nedoručil jeho obhajcovi tak, aby mal možnosť sa s ňou oboznámiť.

2. Krajský súd svoje napadnuté uznesenie, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, podľa jeho názoru náležite neodôvodnil a reálne sa nezaoberal existenciou väzobných dôvodov na strane sťažovateľa ako obžalovaného.

Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom vzneseným námietkam v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu z hľadiska ich ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti ich účinkov so sťažovateľom označeným základným právom podľa ústavy, resp. označenými právami podľa dohovoru.

Vo vzťahu k prvej z námietok sťažovateľa ústavný súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 4 Tk/4/2016, vyžiadaného spisu krajského súdu sp. zn. 5 To 138/2016, ako aj z vyjadrenia podpredsedu krajského súdu doručeného ústavnému súdu (a tiež zo sťažovateľom predloženej fotokópie napadnutého uznesenia krajského súdu, pozn.) spočívajúcu v tom, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na neverejnom zasadnutí, a nie (ako uvádza sťažovateľ) na zasadnutí verejnom. Na uvedenom nič nemení ani pochybenie krajského súdu, ktorý v predvolaní doručenom sťažovateľovi, ako aj v zápisnici o výsluchu sťažovateľa, ktorý predchádzal rozhodnutiu o jeho žiadosti o prepustenie, uviedol, že sa vykoná (resp. sa vykonalo) verejné zasadnutie.

Podľa § 301 Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí rozhoduje senát tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

Podľa § 302 ods. 1 Trestného poriadku neverejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

Podľa § 302 ods. 2 prvej a druhej vety Trestného poriadku iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené; pri rozhodovaní o väzbe má právo zúčastniť sa na neverejnom zasadnutí aj prokurátor, obvinený a jeho obhajca; pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe môže predseda senátu účasť týmto osobám umožniť. Predseda senátu postupuje pri zabezpečovaní účasti prokurátora, obvineného a obhajcu podľa § 72 ods. 2.

Podľa § 72 ods. 2 piatej vety Trestného poriadku pred rozhodnutím o väzbe [ktorým je podľa § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku aj rozhodnutie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby, pozn.] musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný.

Vychádzajúc z citovaných na vec sťažovateľa sa vzťahujúcich zákonných ustanovení ústavný súd konštatuje, že krajský súd v súlade s Trestným poriadkom rozhodoval v napadnutom konaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu na neverejnom zasadnutí. Trestný poriadok pritom vo vzťahu k neverejnému zasadnutiu na rozdiel od verejného zasadnutia (pozri § 292 ods. 4 Trestného poriadku, pozn.) minimálnu lehotu na prípravu pre zákonom vymedzené subjekty neustanovuje.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 4 Tk 4/2016 tiež vyplýva, že krajský súd v súlade s § 72 ods. 2 Trestného poriadku prostredníctvom mailu upovedomil obhajcu sťažovateľa o termíne výsluchu sťažovateľa na účel rozhodnutia o jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Obhajca sťažovateľa 10. januára 2017 (t. j. v deň konania

neverejného zasadnutia, pozn.) mailom adresovaným krajskému súdu ospravedlnil svoju neúčasť na výsluchu sťažovateľa z dôvodu kolízie termínu s nariadeným úkonom trestného konania v inej veci. Vo svojom podaní okrem iného uviedol, že *„nakoľko sa nejedná o verejné zasadnutie alebo hlavné pojednávanie súhlasím, aby súd uskutočnil výsluch obžalovaného v mojej neprítomnosti“*.

K výhrade sťažovateľa, že krajský súd neoboznámil jeho obhajcu s obsahom jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ústavný súd poznamenáva, že nedostatok v komunikácii medzi klientom a advokátom nemožno pričítať na ťarchu konajúceho súdu. Navyše, obhajca sťažovateľa vo svojom ospravedlnení neúčasti na neverejnom zasadnutí uvedenú skutočnosť ani nenamietal.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postup krajského súdu v napadnutom konaní, v ktorom na neverejnom zasadnutí, o termíne ktorého upovedomil obhajcu sťažovateľa, po výsluchu sťažovateľa zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, nevykazuje znaky popretia zmyslu a účelu vo veci aplikovaných právnych noriem. Formálne pochybenie krajského súdu, keď v predvolaní adresovanom sťažovateľovi a v zápisnici o jeho výsluchu uviedol, že ide o verejné zasadnutie (ktoré následne odstránil v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia, v ktorom už požíval správny pojem „neverejné zasadnutie“, pozn.), pritom nie je spôsobilé spochybníť ústavnú akceptovateľnosť postupu krajského súdu, ktorý v napadnutom konaní sťažovateľovi umožnil plnú realizáciu jeho procesných práv.

Podstatu druhého okruhu výhrad sťažovateľa tvorí jeho námietka, že krajský súd sa v napadnutom uznesení dostatočným spôsobom nevysporiadal s tým, či na strane sťažovateľa ako obžalovaného boli v danom štádiu trestného konania (po podaní odvolania voči meritórnemu rozhodnutiu prvostupňového súdu, pozn.) stále naplnené dôvody väzby. Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 4 Tk 4/2016 vyplýva, že sťažovateľ svoju žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu doručenu okresnému súdu 29. decembra 2016 (a postúpenú krajskému súdu na rozhodnutie 2. januára 2017) odôvodnil (výlučne) tým, že podľa jeho názoru dôvody ďalšieho trvania väzby *„v zmysle § 79 TP pominuli*

a jej ďalšie trvanie je nezákonné“. Pred rozhodnutím krajského súdu, ktorým bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá, krajský súd na neverejnom zasadnutí 10. januára 2017 sťažovateľa k jeho žiadosti vypočul. Sťažovateľ pri svojom výsluchu uviedol: *„Ja trvám na svojej žiadosti, chcem len doplniť, že poukazujem na článok 6 Dohovoru a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, mám za to, že nie sú u mňa dané dôvody väzby.“*

Krajský súd napadnuté uznesenie, ktorým žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, odôvodnil najmä takto:

„Krajskému súdu bolo dňom 02. 01. 2017 predložené podanie obžalovaného, ktoré podľa obsahu krajský súd vyhodnotil ako žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. V tomto podaní obžalovaný uviedol, že v jeho prípade nie sú na mieste dôvody na ďalšie trvanie väzby a v zmysle § 79 Tr. por. dôvody pominuli a jej ďalšie trvanie je podľa jeho názoru nezákonné.

Vypočutím na neverejnom zasadnutí nedoplnil ďalšie dôvody.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo, že doposiaľ nebolo rozptýlené podozrenie zo spáchania trestnej činnosti obžalovaným, naopak toto sa javí ako závažné. Krajský súd z obsahu trestného spisu zistil, že obžalovaný mal trestnú činnosť páchať po dlhšiu dobu a takýmto spôsobom si mal obstarávať prostriedky na živobytie. Z toho vyplýva, že sú na mieste dôvody preventívnej väzby.

Z trestného spisu je tiež zrejmé, že obžalovanému (keďže prokurátor podal odvolanie v jeho neprospech) je hrozené trestom odňatia slobody na 15 až 20 rokov. Je potom na mieste obava, že v prípade prepustenia na slobodu sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu a trestu. Táto obava je násobená aj tým, že krajský súd už v minulosti v danej trestnej veci vydával príkaz na zatknutie vo vzťahu k obžalovanému, pretože tento sa vyhýbal účasti na verejnom zasadnutí.

Keďže sú na mieste dôvody preventívnej a útekovej väzby, krajský súd žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby zamietol ako nedôvodnú.“

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu ústavne udržateľným spôsobom objasňuje všetky relevantné skutočnosti odôvodňujúce jeho právny záver, že na strane sťažovateľa ako obžalovaného

aj v danom štádiu trestného konania boli naplnené dôvody tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ako aj tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že sťažovateľ vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby, ako ani pri svojom výsluchu neuviedol žiadne skutočnosti, ktorými by relevantným spôsobom spochybnil existenciu (už skôr) konštatovaných väzobných dôvodov, a na ktoré by krajský súd v napadnutom uznesení musel zvlášť reagovať.

Vo vzťahu k ďalším výhradám sťažovateľa vzneseným v sťažnosti ústavný súd uvádza, že ani prípadné dlhšie obdobie, ktoré uplynulo od spáchania skutku, ktorý sa obvinenému kladie za vinu, samo osebe nevyklučuje existenciu bezprostrednej obavy z pokračovania v trestnej činnosti, a to najmä v situácii, keď obvinený (tak ako sťažovateľ) mal trestnú činnosť, pre ktorú je stíhaný, páchať dlhodobo a táto mala tvoriť hlavný zdroj jeho obživy. Za neopodstatnenú považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľa, že vzhľadom na predošlé rozhodnutia súdov v jeho trestnej veci mu už nehrozí vysoký trest, a preto u neho nemôže byť naplnený dôvod tzv. útekovej väzby. V tejto súvislosti v prvom rade konštatuje, že v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 66/2015 z 30. marca 2016, ktorým (okrem iného) bol sťažovateľ vzatý do väzby, nie je (v rozpore s tvrdením sťažovateľa) obsiahnutý právne záväzný názor najvyššieho súdu, ktorým by dovolací súd prikazoval súdom nižšieho stupňa prihliadnúť pri ukladaní trestu na doterajšiu dĺžku trestného konania vedeného proti sťažovateľovi. Ústavný súd však vo vzťahu k tejto časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľa predovšetkým zdôrazňuje, že prípadné zníženie trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu z dôvodu neprimeranej dĺžky trestného konania je vecou rozhodnutia príslušného súdu vo veci samej, ktoré nemožno prejudikovať vo väzobnom rozhodnutí. Krajský súd, rozhodujúc o väzbe sťažovateľa, preto správne vychádzal z trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol sťažovateľ obžalovaný. Hrozba vysokého trestu navyše v danom prípade nebola jediným dôvodom tzv. útekovej väzby sťažovateľa, keďže krajský súd ju v napadnutom uznesení odôvodnil aj skutočnosťou, že v minulosti už musel (v tej istej veci, pozn.) vydať príkaz na zatknutie sťažovateľa, ktorý sa vyhýbal úkonom trestného konania.

Na základe uvedených skutočností, sumarizujúc dosiaľ vyslovené čiastkové závery, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nevykazujú také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľom označeného základného práva garantovaného prostredníctvom čl. 17 ods. 5 ústavy, resp. jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2017